

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
факультет історичний
кафедра архівознавства, спеціальних історичних та правознавчих дисциплін

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Антропологія, мова викладання: українська
Викладачі	Баженов Олександр Львович, доцент Лубчинський Андрій Анатолійович, доцент
Профайл викладачів	http://kaf-archives.kpnu.edu.ua/bazhenov-o-l/ http://kaf-archives.kpnu.edu.ua/lubchynskiyi-a-a/
E-mail:	revera2003@ukr.net adremkpu@ukr.net
Сторінка курсу в MOODLE	
Консультації	Консультації проводяться щосереди, впродовж семестру о 14,30; групові або одноособні

2. Анотація до курсу

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни “Антропологія” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавр 242 Туризм за освітньо-професійною програмою Туризмознавство.

Основною тенденцією, яка сьогодні склалась у вищій школі є антропологізація суспільних, гуманітарних та природничих наук. Антропологія тисне на всі науки про людину й змушує їх змінюватись. Вона, можна сказати, стала філософією, оскільки впливає на світогляд науковців, ламає старі парадигми й змушує науки розривати усталені стереотипи.

Антропологія має особливий статус у загальній будівлі Науки, оскільки перебуває на перетині біологічних та гуманітарних наук. Вона інтегрує різні знання про людину. На базі антропології формується нові міждисциплінарні напрями та галузі знання. Саме в її компетенції сформуувати загальне уявлення про людину і визначити її місце в суспільстві.

Дисципліна «Антропологія» має світоглядне значення, оскільки формує теоретичні та методологічні засади. Її головне завдання - дати світоглядні орієнтири наукам, сформуувати парадигми, визначити перспективи, щоб дати відповідь на запитання, яке найбільше цікавить людину і на яке вона так і не знайшла відповіді упродовж усього свого існування - «Що ж таке людина?».

Дана навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що формують професійний профіль майбутнього спеціаліста туристичної галузі й дозволить створити передумови для усвідомленого вивчення фахових навчальних дисциплін, включених у навчальний план.

Мета вивчення навчальної дисципліни. Метою викладання дисципліни «Антропологія» є знайомство студентів із походженням і історією становлення людини на Землі, біологічним різноманіттям і сучасною єдністю людства, розкриття сучасних наукових концепцій щодо походження людини, понять та підходів до вивчення антропології, аналіз процесів, що характеризують життя сучасної людини.

Завдання дисципліни полягає у тому, щоб показати:

- сприяння формуванню знань про людину як якісно своєрідну істоту, яка протягом свого існування на Землі здійснила перехід від суто біологічних закономірностей існування до соціальних
- розкриття тенденцій і етапів еволюції, місця сучасної людини в системі тваринного світу, можливих шляхів еволюції людини в майбутньому;
- показ міжгрупової мінливості морфологічних ознак серед населення земної кулі;
- розкрити процес расоутворення, етногенезу та етнічної історії давніх та сучасних народів;
- формування системи знань про людину
- надання розуміння необхідності використання даних про морфо-функціональні особливості організму сучасної людини для встановлення зв'язку з фізіологічними функціями, хворобами і поведінкою людини

Цілі курсу:

1. Показати процес становлення антропології як науки, у тому числі й в Україні.
2. Розкрити зміст антропології (розділи морфології та антропогенезу)
3. Створення цілісної картини становлення і ранньої історії людини.

4. Охарактеризувати расовий склад земної кулі.
5. Показати процес заселення України найдавнішими, давніми та людьми сучасного фізичного типу, їхній антропологічний тип
6. Показати етногенетичні процеси за часів енеоліту-раннього залізного віків на території України
7. Простежити становлення слов'ян за даними антропології, їхні морфофізіологічні особливості у порівнянні з іншими народами
8. Показати становлення та антропологічні особливості сучасного населення України.

3. Формат курсу

Стандартний курс (очний).

4. Результати навчання

Очікувані результати навчання з дисципліни. Після завершення курсу „Антропологія” студенти повинні знати:

- – про місце людини у системі тваринного світу;
- – основні тенденції еволюції приматів;
- – фактори та основні етапи еволюції приматів і людини;
- – особливості соціальної поведінки антропоїдів;
- – про походження людського суспільства;
- – можливі шляхи еволюції людини у майбутньому;
- – антропологічні особливості давнього та сучасного населення України..

повинні вміти:

- орієнтуватися у програмовому змісті кожної теми;
- - опрацьовуючи тематичну літературу, самостійно збагачувати свій науковий та творчий потенціал, застосовувати прогресивні та раціонально виважені методи оволодіння знаннями;
- - орієнтуватись у науковій та періодичній антропологічній літературі із актуальних проблем антропології, відбирати з цієї інформації найголовніше, вміти систематизувати її;
- - працювати з науково-методичними посібниками;
- - застосувати отримані теоретичні знання при проведенні наукового дослідження;
- - працювати з конспектами лекцій, вести записи у робочих зошитах за матеріалами наукових джерел, узагальнювати і конкретизувати матеріал;

- - закріплювати теоретичні знання з антропології і практичні навички змістовною самостійною роботою, що передбачена навчальним планом;
- - виступати з інформаційними тематичними повідомленнями, чітко і логічно формулювати основні положення теми;
- - Робити висновки і узагальнення з конкретних теоретичних питань;
- - відповідати на питання з навчальної дисципліни усно, письмово (за програмою тестової перевірки).

5. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Освітня програма, спеціальність	242 Туризм за освітньо-професійною програмою Туризмознавство	
Рік навчання/ рік викладання	другий /2019-2020	
Семестр вивчення	перший	
нормативна/вибіркова	нормативна	
Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити ЄКТС	
Загальний обсяг годин	140 год.	
Кількість годин навчальних занять	50 год.	
Лекційні заняття	26 год.	
Практичні заняття	0 год.	
Семінарські заняття	24 год.	
Лабораторні заняття	0 год.	

Самостійна та індивідуальна робота	90 год.	
Форма підсумкового контролю	екзамен	

6. Пререквізити курсу

Визначаються інтегральним характером навчальної дисципліни, міждисциплінарним дискурсом; тісним зв'язком з комплексом базових та гуманітарних дисциплін. Програма враховує набуті студентами знання під час вивчення курсів «Історія України», «Культурологія» тощо.

7. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Вивчення курсу потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення: проектор та ноутбук/персональний комп'ютер для презентацій у форматі MS Power Point

8. Політики курсу

Письмові роботи. Очікується, що студенти виконати наступні письмові роботи – реферат.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідання занять. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Література.

Уся література, яку студенти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

11. Система оцінювання та вимоги

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний і модульний контроль (60 балів)			Е кзамен	Сума
Поточний контроль	МКР	Самостійна робота / ІНДЗ	40	100
20 балів	30 балів	10 балів		

При оцінюванні рівня знань студента аналізу підлягають:

- **характеристики відповіді:** цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- **якість знань** (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- **ступінь сформованості вміння поєднувати теорію і практику** під час розгляду ситуацій, практичних задач, в процесі політичної комунікації і соціалізації;
- **рівень володіння розумовими операціями:** вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;
- **досвід творчої діяльності:** вміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;
- **самостійна робота:** робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, вміння добувати інформацію з різноманітних джерел (нормативні, програмові; нормативні, преса), робота з комп'ютерною технікою, системою Internet .

Підсумковий рейтинг з кредитного модуля (дисципліни)

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Екзаменаційна оцінка за національною шкалою	Національна залікова оцінка
90-100 і більше	A (відмінно)	10	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	25	добре	
75-81	C (добре)	30	задовільно	
67-74	D (задовільно)	25		
60-66	E (достатньо)	10		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)		незадовільно	не зараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)			